

Förslag till trafikförändringar i kollektivtrafiken 2023/2024 (T24)

Det av Region Stockholms Trafikförvaltning presenterade förslaget till trafikförändringar för land- och sjötrafik under kommande år, den s.k. T24, som skall gälla från december 2023, publicerades den 28 april. Vad som ännu genomförs kommer att beslutas vid ett sammanträde i Trafiknämnden i höst. Det framhålls i förslaget att det är frågan om en bruttolista samt att ytterligare utredning av förslagen kommer att göras innan beslut om eventuellt genomförande tas. Alla förslag kommer inte kunna genomföras. Bland förslagen återfinns bland annat dessa som presenteras här, i sammandrag. Här redovisas planerade förändringar i sjötrafiken, pendelbåtar och skärgårdstrafik, linje för linje respektive trad för trad och därtill anslutande kollektiv landtrafik.

Inledningsvis framhålls i Trafikförvaltningens trafikförändringsremiss att den präglas av följd effekterna av pandemin, med förändrade resandenivåer och ändrade resebeteenden. Biljettintäkterna har minskat till följd av pandemin. Det ekonomiska läget är i år tufft för kollektivtrafiken, en orolig omvärld där vacklande omvärldsfaktorer fortsätter att påverka den globala ekonomin.

I en rapport från november 2022 av den amerikanska konsultfirman Oliver Wyman och Institute of Transportation Studies vid University of California i Berkeley rankas Stockholms kollektivtrafiksystem som det tredje bästa i världen. Kollektivtrafiken och trafikförvaltningen står dock inför stora ekonomiska utmaningar. Den höga inflationen i stora delar av världen dämpar den globala konjunkturen och påverkar trafikförvaltningens ekonomiska förutsättningar i det försämrade konjunkturläget.

För trafikförvaltningen kan en lågkonjunktur komma att påverka resandet, som under hösten 2022 stabiliserade sig omkring 80 procent av nivåerna innan pandemin. Prognoser visar att det dröjer innan resandet kommer tillbaka på en nivå om cirka tre miljoner påstigande en vanlig vardag som rådde vid pandemins utbrott mars 2020. Det växande kollektivtrafiksystemet kräver fortsatt höga krav på ekonomisk hushållning, intäktsförstärkningar i nivå med tidigare år och ett kontinuerligt effektiviseringsarbete för att klara av att i framtiden bära de kostnader som följer av dagens och morgondagens investeringar samt trafikutbud.

Tidtabellskiften

Följande datum gäller för ordinarie tidtabellskiften för landtrafiken samt flertalet pendelbåtlinjer:

Normaltidtabellen börjar den 10 december 2023

Sommartidtabellen gäller 21 juni–18 augusti 2024

Av pendelbåtlinjerna byter linje 82, Djurgårdsfärjan, vanligen tidtabell anpassad till verksamheter på Djurgården, alltmedan linje 80, 83 och 89 har hittills som regel bytt turlista i anslutning till skärgårdstrafikens tidtabellskiften.

För Waxholmsbolaget-skärgårdstrafiken gäller följande:

Vintertidtabellen gäller 10 december 2023–14 april 2024.

Vårtidtabellen gäller 15 april–20 juni 2024.

Utökad vårtidtabell gäller fr.o.m. den 8 maj och fram till 20 juni 2024.

Sommartidtabellen gäller den 21 juni till 18 augusti 2024.

Hösttidtabellen gäller från den 19 augusti 2024.

Utökad hösttidtabell gäller 19 augusti–15 september 2024.

Pendelbåtar

Linje 80 Ropsten–Tranholmen–Storholmen

Med anledning av ökad inflyttning och därmed ökat resande på linjen föreslås att sträckan Nacka Strand–Nybroplan får förbättrad turtäthet i rusningsriktning från dagens 15-minuters till ca. 10-minuters intervall för att anpassa till ökande antal resenärer på sträckan.

Som en del av utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden kommer linje 80 att trafikera de två nybyggda bryggorna som planeras längs sträckan Loudden–Värtahamnen istället för Frihamnen (piren). När dessa nya bryggor är färdigställda är ännu oklart.

Linje 83 Stockholm–Vaxholm–Ramsösund

Försöksperioden för linje 83 avslutas efter sommaren 2023 och trafiken kommer därefter att permanenteras.

Linje 83 föreslås att även anlöpa Kastellet, det finns en efterfrågan på arbetsresor, samt att linjefärjan Kastellet–Vaxholm har upphört med sin trafik. Linjen föreslås även anlöpa Vegabryggan på Rindö på efterfrågan från boende. Dessa bryggor ligger utmed linje 83 och utgör inga större avvikelser från dagens linjesträckning.

Tre alternativ till förändrad trafik på linje 83 föreslås i T24:

- En utredning föreslås göras i syfte att ge underlag till om enstaka avgångar på linjen bör förlängas från dagens slutbrygga Grenadjärbryggan (Rindö) till den nybyggda bryggan vid Ålstäket (Värmdö). En sådan förlängning skulle etablera en ny tvärförbindelse mellan Värmdö och Vaxholm på under 45 minuter. Dagens kollektivtrafik mellan dessa kommuner är ytterst bristfällig med 2-3 byten, en restid på som minst 90 minuter och där delsträckan med buss 439 har en turtäthet på 5 avgångar per dag, vilket medför att biltrafiken på sträckan idag är betydande.
- Som alternativ föreslås en förlängning av linje 83 från Grenadjärbryggan till Stenslätten (Värmdö). Vid Stenslätten finns buss 439 mot Hemmesta-Slussen, samt möjligheter till alternativ natthamn under period av ombyggnation av kajen i Vaxholm. *Detta förslag presenterades redan i förra årets förslag på trafikförändringar (T23).*
- Alternativt föreslås att avkorta vissa turer på Linje 83 till Strömkajen-Rindö västra och ej trafikera sträckan Rindö Västra-Ramsö-Grenadjärbryggan. Vid Rindö västra finns anslutning till linje 688 som når hela Rindö som upptagningsområde. Genom avkortningen frigörs fartyg till att kunna trafikera huvudsträckan Rindö Västra-Vaxholm-Stockholm med högre turtäthet. *Även detta alternativ presenterades i T23, då övervägdes att all trafik öster om Rindö Västra på linje 83 skulle läggas ned.*

Linje 84 Stockholm-Riset-Koviksudde-Norra Lagnö-Ålstäket (Värmdö)

Linjen kommer att börja trafikeras i april 2024.

Linje 89 Klara Mälarstrand-Kungshatt-Tappström

Här utreds möjligheten att utanför rusningstid under sommartidtabellen även anlöpa Långholmen. Detta skulle skapa en ny förbindelse Södermalm/Långholmen-Ekensberg-Ekerö.

Möjligheterna till en förlängning av linjen till Gamla stan (T) bör studeras, vilket förutsätter att en tillgänglig kajplats och infrastruktur skapas på denna plats.

Skärgårdstrafik

Stockholm-Höganäs-Vaxholm-Ramsösund/Skogsö-Norra Lagnö

Ombyggnation av kajen i Vaxholm kan under perioder komma att påverka sjötrafiken, dels genom flyttade lägen (*kajplatser*), dels trafikförändringar kopplade till minskad kajyta.

Utredning gällande taxor i Vaxholm med närområde föreslås med utgångspunkt i att se om en samordning mellan Waxholmsbolagets och SL-Pendelbåts taxor låter sig göras på gemensamma sträckor.

Vaxholm-Mjölkö-Fåglarö-Ljusterö-Saxaröarna

Under sen vartidtabell och tidig hösttidtabell föreslås området på försök få utökad trafik vardagar morgon och kväll, vilket skulle möjliggöra daglig arbetspendling till Vaxholm med anslutningsmöjlighet till SL linje 83 för vidare resa till/från Stockholm. För lokalt resande på Ljusterö föreslås dessa turer samordnas med anslutande busslinje 626 vid Linanäs.

Under vintertidtabell föreslås de två avgångarna på tisdagar att förlängas till att trafikera Stora Timrarö.

I tillägg föreslås trafiken på linjen vintertid utökas med en ny avgång torsdagar, en anpassning till det nya resenärsbehovet att kunna tillbringa långhelger i skärgården.

Stockholm-Grinda-Edö-Ingmarsö-Husarö samt Stockholm-Boda-Södra Ingmarsö

Översyn av trafiken i syfte att minska restiden till huvuddestinationer längs linjen. Direkturer Stockholm-Vaxholm-Svartsö-Ingmarsö kan kompletteras med båtbyte längs linjen till mindre bryggor genom samordning med befintliga lokalturer Lillsved-Ingmarsö samt Boda-Ingmarsö.

Översyn av utbud vår- och höstfredagar på sträckan Stockholm-Ingmarsö-Husarö med anledning av förändrat resmönster efter pandemin.

Avgången som på försök infördes dagtid söndagar (*med s/s Storskär*) under sen vår och tidig höst med en förmiddagsavgång på traden Strömkajen-Husarö samt retur på eftermiddagen föreslås permanentas.

Under sommartidtabellen föreslås att avgången på måndagar 05.10 Norra Svartsö-Vaxholm att dras in på grund av ytterst lågt resande.

Senareläggning av eftermiddagsturen på vardagar under vår- och hösttidtabell 15.40 Husarö-Boda-Stockholm som infördes på försök under 2022 föreslås permanentas.

Stockholm-Sollenkroka-Stavsudda-Möja

Avgången (*med s/s Storskär*) som på försök infördes dagtid lördagar sen vår och under hösttidtabellens första giltighetsmånad med en förmiddagsavgång Stockholm-Möja med retur om eftermiddagen föreslås permanentas.

Senareläggning av eftermiddagstur vardagar vår och höst 15.05 Möja-Sollenkroka-Boda som genomfördes på försök 2022 föreslås permanentas.

Trafikverkets brygga vid Berg på Möja kommer att stängas av för ombyggnation under perioden oktober 2024–juni 2025. Resenärer kommer under denna period att hänvisas till bryggorna Löka samt Möjaström.

Stavsnäs

I och med de begränsade antal kajplatser som finns tillgängliga för Waxholmsbolagets trafik vid Stavsnäs vinterhamn, ser Region Stockholms Trafikförvaltning risker med utveckling av trafik. Behov kommer att föreligga att dra in avgångar, i och med att nödvändig kommunal infrastruktur saknas. För utövande av trafik med dagens utbud krävs tre kajplatser i Stavsnäs vinterhamn, idag finns enbart tillgång till en kajplats. Förbättringar av kollektivtrafiken låter sig inte göras förrän ovanstående infrastrukturproblem är löst.

Stavsnäs–Nämdö–Mörtö–Saltsjöbaden

Kvällsbåten från Stavsnäs till Nämdö under vinterturlista föreslås flyttas till torsdagar för att överensstämma med övriga tabellperioder/årstider.

(Stockholm-)Dalarö–Ornö östra sidan(-Utö)

Sommartid föreslås Klippuddens brygga på Lidingö anlöpas vid turer Stockholm–Utö för att ge nya resvägar och en direktförbindelse från Lidingö till södra skärgården.

Under vår- och hösttidtabell övervägs daglig trafik Dalarö–Kymmendö–Mefjärd till följd av ökat resande.

Traden föreslås få en översyn av trafikstrukturen, under sommartidtabellen, Dalarö–Fjärdlång, där främst spridning av avgångstider, lämpligt tonnage och ökat behov av godstrafik är styrande.

Årsta brygga–Utö

Kvällsturerna på torsdagar, 20.30 Utö–Årsta och 21.25 Årsta–Utö föreslås flytta trafikdag till onsdagar på önskemål från resenärer.

Under vinterturlistan föreslås avgången på måndagar och onsdagar från Årsta–Utö 11.55 att senareläggas till 13.15 enligt önskemål från resenärer, med syfte att kunna göra kortare ärenden på fastlandet några dagar per vecka.

Furusund–Gräskö–Söderöra

Analys av den utökade trafiken till Marö som genomfördes på försök 2022 och 2023 skall göras.

Följa Norrtälje kommuns planerade utveckling av väg och infrastruktur kring Östernäs brygga för att i framtiden forma denna brygga som bättre målpunkt med koppling till kollektivtrafik på fastlandet.

Räfsnäs–Tjockö–Fejan

Lidö föreslås få fler anlöp anpassade till verksamheten som bedrivs på ön. Bland annat föreslås anlop kvällstid under sommartidtabellen.

Andra trafikförändringar som påverkar båtresenärer

Nacka Strand

Ny samordning av busslinjerna 71, 403 och 465 föreslås. Linje 71 kommer därvid att sluta trafikera Nacka Strand. Sträckan Forum Nacka–Nacka Strand–Jarlaberg blir turtätheten högre, men något kortare trafikdygn och trafikeras av 465.

Busslinje 350 Ekerö Centrum–Fittja

Trafikförvaltningen överväger att lägga ned linje 350 då en tidig utvärdering av försöket med linjen visat på lågt resande. En övergripande slututvärdering kommer att göras innan beslut fattas.

Busslinje 676 Stockholm–Danderyds sjukhus–Norrtälje busstation

Linjens turtäthet föreslås minska något under den tid bussarna går som tätast på morgonen och eftermiddagen, så att bussarna då går med ca 1 minut längre mellanrum.

Nynäshamn: busstrafik

Inga föreslagna trafikförändringar. En översyn av busstrafiken i Nynäshamn pågår i syfte att anpassa trafikutbudet utifrån förändrat resande. Trafikförändringsförslag kan komma att presenteras av trafikförvaltningen framgent.

Inga trafikförändringar av busstrafiken i områdena Norrtälje, Haninge, Nynäshamn, Tyresö, Vaxholm, Värmdö eller Österåker som skulle påverka båttrafiken och dess resenärer i dessa kommuner planeras.

Saltsjöbanan

Hela är banan avstängd till den 31 mars 2024 och ersätts under tiden med buss. Inga trafikförändringar är planerade.

Lidingöbanan

Inga trafikförändringar är planerade.

Pendeltåg, Nynäsbanan

Inga trafikförändringar är planerade.